

T.C.
DANIŞTAY
SEKİZİNCİ DAİRE
Esas No : 2007/4009
Karar No : 2008/3517

Davacı : Türk Dişhekimleri Birliği

Vekilleri : Av. Mustafa Güler, Av. Yalçın Akbal
Strazburg Cad. 28/28 - Sıhhiye/ANKARA

Davalı : Başbakanlık

Davanın Özeti : 13.4.2007 gün ve 26492 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmeliğin 3. maddesinin, Sağlık Hizmetleri Temel Yasası ve Sağlık Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname hükümlerine aykırı olduğu, belediyelerin sağlık kuruluşları açısından yetkili olmadığı, hizmetin gereklerine aykırılık bulunduğu öne sürülerek iptali istemidir.

Savunmanın Özeti : Dava konusu Yönetmeliğin, dayanağı yasalara uygun olup, Danıştay kararları ile de bu gibi işyerlerinin işyeri izin harcı ödemeleri gerektiğinin hüküm altına alındığı, bu nedenle istemin reddinin gerektiği savunulmuştur.

Danıştay Tetkik Hakimi Mevlüt BEDEL'in Düşüncesi : Yasal düzenleme uyarınca, istisna kapsamına alınan özel düzenlemeye tabi kılınan müesseselerin dışındaki işyerlerinin, yetkili idarelerden usulüne uygun olarak işyeri açma ruhsatı almadan işyeri açması ve çalıştırmasının mümkün olmadığı sonucuna ulaşıldığından, yönetmelik kapsamındaki işyerlerinin işyeri açma ve çalışma ruhsatı almasının zorunlu tutulmasına ilişkin dava konusu yönetmelik hükmünde hukuka aykırılık bulunmadığından davanın reddinin gerektiği düşünülmektedir.

Danıştay Savcısı Ahmet Yahya ÖZDEMİR'in Düşüncesi : Dava, 13.4.2007 günlü 26492 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmeliğin 3.maddesinin iptali istemiyle açılmıştır.

Anayasanın 124.maddesinde; Başbakanlık, bakanlıklar ve kamu tüzel kişilerinin, kendi görev alanlarını ilgilendiren kanunlar ve tüzüklerin uygulanmasını sağlamak üzere ve bunlara aykırı olmamak koşuluyla yönetmelik çıkarabileceği öngörülmüştür.

Dava konusu, İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik'in yürürlüğe konulması, 1593 sayılı Umumi Hıfzısıhha Kanunu 2459 sayılı Polis Vazife ve Selahiyet Kanunu, 3572 sayılı İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına Dair Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanun, 5216 sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu, 5393 sayılı Belediye Kanunu uyarınca Bakanlar Kurulu'nca 19.3.2007 tarihinde kararlaştırılmış, 13.04.2007 günlü Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

3572 sayılı İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına Dair Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanunun 1. maddesinde, bu kanunun amacının, sanayi, tarım ve diğer işyerleri ile her türlü işletmelere, işyeri açma ve çalışma ruhsatlarının

T.C.
DANIŞTAY
SEKİZİNCİ DAİRE
Esas No : 2007/4009
Karar No : 2008/3517

verilmesi işlerinin basitleştirilmesi ve kolaylaştırılması olduğu belirtildikten sonra 2. maddesinde, bu kanun hükümlerinin,

a) 1593 sayılı Umumi Hıfzıssıhha Kanununun 268-275 inci maddeleri kapsamına giren 1'inci sınıf gayrisihhi müesseselere,

b) Nerede açılırsa açılınsın, yakıcı, parlayıcı, patlayıcı ve tehlikeli maddelerle çalışan işlerle, oksijen LPG dolum ve depoları, bunlara ait dağıtım merkezleri, perakende satış yerleri, taş ocakları, akaryakıt istasyonları ve benzeri yerlere,

c) 2634 sayılı Turizmi Teşvik Kanunu kapsamına giren turizm işletmelerine,

e) 1'inci, 2'inci ve 3'üncü sınıf gıda maddesi üreten gayri sıhhi müesseselere uygulanmayacağı hükme bağlanmıştır.

Aynı kanununun 4. maddesinde, 3'üncü maddede belirtilen mercilerin, izin verilmesi için yapılacak beyan ve incelemelerde;

a) İnsan sağlığına zarar vermemek

b) Çevre kirliliğine yol açmamak

c) Yangın, patlama, genel güvenlik, iş güvenliği, işçi sağlığı, trafik ve karayolları, imar, kat mülkiyeti ve doğanın korunması ile ilgili düzenlemelere aykırı davranmamak genel kriterlerine göre düzenlenecek yönetmeliği esas alacakları belirtilmiştir.

Sözü edilen ve alıntısı yapılan Kanunlar uyarınca çıkarılan İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmeliğin 6. maddesindeki, yetkili idarelerden usulüne uygun olarak işyeri açma ve çalışma ruhsatı alınmadan işyeri açılmaz ve çalıştırılmaz şeklindeki kural, dava konusu Yönetmeliğin 3. maddesi ile değiştirilmiş ve "Yetkili idarelerden usulüne uygun olarak işyeri açma ve çalışma ruhsatı alınmadan işyeri açılmaz ve çalıştırılmaz, İşyerlerine ve Yönetmelikte belirtilen yetkili idareler dışında diğer kamu kurum ve kuruluşları ile ilgili meslek kuruluşları tarafından özel mevzuatına göre verilen izinler ile tescil ve benzeri işlemler bu yönetmelik hükümlerine göre ruhsat alma mükellefiyetini ortadan kaldırmaz. İşyeri açma ve çalışma ruhsatı alınmadan açılan işyerleri yetkili idareler tarafından kapatılır." kuralı yer almıştır.

Yukarıda belirtilen tüm mevzuat incelendiğinde, yetkili idarelerden usulüne uygun olarak işyeri açma ruhsatı alınmadan işyeri açılması ve çalıştırılmasının mümkün olmadığı , Sadece 3572 sayılı Kanununun 2. maddesinde sayılan ve özel düzenlemeye tabi kılınan müesseselerin bu düzenlemenin dışında tutulduğu sonucuna ulaşılmaktadır.

Her ne kadar davacı birliğin özel mevzuatında ve üyelerinin tabi olduğu kanunlarda serbest mesleki faaliyet bakımından özel hükümlere yer verilmiş ise de, birlik üyelerince açılan mesleki işyerleri 3572 sayılı Kanununun 2. maddesinde sayılan işyerleri arasında sayılmamıştır. Buna göre, bu yerler bakımından da işyeri açma ve çalışma ruhsatı alınması zorunluluğuna ilişkin düzenlemede anılan kanuna aykırılık bulunmamaktadır.

T.C.
DANIŞTAY
SEKİZİNCİ DAİRE
Esas No : 2007/4009
Karar No : 2008/3517

Diğer taraftan, işyeri açma ve çalışma ruhsatı verilmesi talebi üzerine, ilgili merciinin incelemesi Yasanın 4. maddesinde belirtilen hususlarla sınırlı olup, bu incelemenin tabii olarak yapılacak mesleki işyerleri için de geçerli olacağı tartışmasızdır.

Belirtilen nedenlerle, dayanağı olmayan davanın reddinin uygun olacağı düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Hüküm veren Danıştay Sekizinci Dairesince duruşma için önceden belirlenen 14.05.2008 gününde davacı vekili Av. Mustafa Güler ile davalı Başbakanlığı temsilen Hukuk Müşaviri Gülçin Özbay'ın duruşmaya geldikleri görülüp, taraflara usulüne uygun söz verilip, sav ve savunmaları alındıktan ve Danıştay Savcısının düşüncesi dinlenip duruşmaya son verildikten sonra işin gereği görüldü.

Dava, 13.4.2007 gün ve 26492 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmeliğin 3. maddesinin iptali istemiyle açılmıştır.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının "Yönetmelikler" başlıklı 124. maddesinde; "Başbakanlık, bakanlıklar ve kamu tüzelkişileri, kendi görev alanlarını ilgilendiren kanunların ve tüzüklerin uygulanmasını sağlamak üzere ve bunlara aykırı olmamak şartıyla, yönetmelikler çıkarabilirler." hükmü yer almıştır.

3572 sayılı İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına Dair Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanununun 1. maddesinde, bu kanunun amacının, sanayi, tarım ve diğer işyerleri ile her türlü işletmelere, işyeri açma ve çalışma ruhsatlarının verilmesi işlerinin basitleştirilmesi ve kolaylaştırılması olduğu belirtildikten sonra 2. maddesinde, bu kanun hükümlerinin,

a) 1593 sayılı Umumi Hıfzıssıhha Kanununun 268-275 inci maddeleri kapsamına giren 1'inci sınıf gayrisıhhi müesseselere,

b) Nerede açılırsa açılsın, yakıcı, parlayıcı, patlayıcı ve tehlikeli maddelerle çalışan işlerle, oksijen LPG dolum ve depoları, bunlara ait dağıtım merkezleri, perakende satış yerleri, taş ocakları, akaryakıt istasyonları ve benzeri yerlere,

c) 2634 sayılı Turizmi Teşvik Kanunu kapsamına giren turizm işletmelerine,

e) 1'inci, 2'inci ve 3'üncü sınıf gıda maddesi üreten gayri sıhhi müesseselere uygulanmayacağı hükme bağlanmıştır.

Aynı kanunun 4. maddesinde, 3'üncü maddede belirtilen mercilerin, izin verilmesi için yapılacak beyan ve incelemelerde;

a) İnsan sağlığına zarar vermemek

b) Çevre kirliliğine yol açmamak

c) Yangın, patlama, genel güvenlik, iş güvenliği, işçi sağlığı, trafik ve karayolları, imar,

T.C.
DANIŞTAY
SEKİZİNCİ DAİRE
Esas No : 2007/4009
Karar No : 2008/3517

kat mülkiyeti ve doğanın korunması ile ilgili düzenlemelere aykırı davranmamak genel kriterlerine göre düzenlenecek yönetmeliği esas alacakları belirtilmiştir.

Dava konusu edilen 13.4.2007 gün ve 26492 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmeliğin 3. maddesinde; "Yetkili idarelerden usulüne uygun olarak işyeri açma ve çalışma ruhsatı alınmadan işyeri açılmaz ve çalıştırılmaz. İşyerlerine bu Yönetmelikte belirtilen yetkili idareler dışında diğer kamu kurum ve kuruluşları ile ilgili meslek kuruluşları tarafından özel mevzuatına göre verilen izinler ile tescil ve benzeri işlemler bu Yönetmelik hükümlerine göre ruhsat alma mükellefiyetini ortadan kaldırmaz. İşyeri açma ve çalışma ruhsatı alınmadan açılan işyerleri yetkili idareler tarafından kapatılır." hükmü yer almaktadır.

Yukarıda yer alan yasal düzenleme uyarınca, 3572 sayılı Yasanın 2. maddesiyle istisna kapsamına alınan, özel düzenlemeye tabi kılınan müesseselerin dışındaki işyerlerinin, yetkili idarelerden usulüne uygun olarak işyeri açma ruhsatı almadan işyeri açması ve çalıştırmasının mümkün olmadığı sonucuna ulaşılmaktadır.

Her ne kadar davacı birliğin özel mevzuatında ve üyelerinin tabi olduğu kanunlarda serbest meslek faaliyeti bakımından özel hükümlere yer verilmiş ise de, dava konusu yönetmelik kapsamında işyeri açma ve çalışma ruhsatı verilmesi talebi üzerine, ilgili merciin incelemesi, Yasanın 4. maddesinde belirtilen hususlarla sınırlı olup, yasayla istisna kapsamında tutulan işyerlerinin dışındaki tüm işyerleri için geçerlidir.

Bu durumda, yönetmelik kapsamındaki işyerlerinin işyeri açma ve çalışma ruhsatı almasının zorunlu tutulmasına ilişkin dava konusu yönetmelik hükmünde hukuka aykırılık bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle, davanın reddine, yargılama giderlerinin davacı üzerinde bırakılmasına, artan posta ücretinin istemi halinde davacıya iadesine 14.05.2008 gününde oybirliği ile karar verildi .

Başkan	Üye	Üye	Üye	Üye
Ayla	Dr.Tacettin	Yeniay	Sıddık	Atıl
ALKIVILCİM	ŞİMŞEK	KAYA	YILDIZ	ÜZELGÜN

